

Csurgó és Vidéke.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt 4 kor.)
Negyedévre: (2 kor.) 1 frt
Egyes szám ára 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti;
Dr. Nagy Sándor ügyvéd
Főmunkatárs: **Szakács Béla.**
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Temetői gondolatok.

Irta **BÉLDY MIHÁLY.**

Szeretem a temetőt . . . Nem a gazdagok léha hivalkodásáért, amely ökölnyi betűkkel márvány piramisokon hirdeti a pénz hatalmát; hanem szeretem azokért a jeltelen hantokért, amelyek az emberiség valódi egyenlőségét hirdetik.

Mi is lenne az emberiségből, ha az enyészet hatalmas szava egyenlővé nem tenné a milliommot a koldussal?

Az élet fölött a halál az ur! S így van ez jól! . . .

Azok a düledező kripták a szegények rothadó fejfája mellett kibékítik a szemlélőt az élet igazságtalanságával; a sors csapásai alatt megtört lélek avar sirhalma a hivalkodó gazdagnak mauzoleuma mellett hangosan hirdeti a nagy igazságot, hogy az enyészet örök törvénye előtt nincsen rang, nincsen fény, — csak egy szó: porból lettél, porrá léssz!

Ez a temető igazsága! . . .

De vajjon az élet rendeltetése csupán az, hogy ennek az igazságnak a megismerésére vezessen?

Azok a néma hantok nem mutatnának egyebet az élet küzdelmeinek meddőségénél?

Az a tenger fájdalom amit a hantok takarnak, csak azért volt elszenvedve, hogy mi élők belássuk e sivár tan igazságát?

Nem! Az enyészetnek nemcsak örök törvénye, de örök költészete is van. Fájó, de magasztos; mint maga a szív pótolhatatlan veszteségeitől megszentelt fájdalom.

Az a hant, melyben a gyermeki szív játszi örömei, az ifju kebelnek csalódásai, a férfikor szétfoszlott ábrándjai: a barátság, szerelem, gyűlölet, boszu démonai mind elférnek: az a hant, a fájó emlékezet hangján beszél hozzánk.

Ez a temető költészete!

A gyermeke sirján térdeplő anya. akinek minden reményét az a sirhalom takarja, leirhatatlan fájdalomában a lemondás oly fenséges képe, amelynek párját a költő képzelete meg nem teremti. Vesztesége szótlanná teszi a mégis mi mindent mond az a bánatos arc?

Az özvegy, amikor ráborul arra a göröngyre s könyűjének minden gyöngye leperreg arra a hideg földre, amely szerető hitvesét, gyermekeinek atyját, a család támaszát takarja. — vajjon van-e a mérhetetlen fájdalomnak szomorubb képviselője?

Óh, csak az becsülheti meg a temetőt, aki temetett! Aki ott jár az enyészet világában s kikelti nehéz álmából a halottat és reszkető karokkal öleli át azt az árnyat, mely életében boldogságát, örömét, mindenét képviselte . . .

A sirok nyelve nehéz beszéd. Aki megérti, már van kit siratnia. És megérti, hogy úgy van ez jól, amint van.

Jó, hogy a büszke, elbizakodott emberi szív meg kell, hogy görnyedjen a sors csapásainak súlya alatt. Jó, hogy annak a gazdag apának osztozkodnia kell a koldusapa veszteségében és fájdalomában.

Jó, hogy a kincsek árán rakott piramis szintugy letűnik a föld színéről, mint az a fenyőfa-kereszt, amelyet a szegény utolsó filléréivel emel kedvesei hantjai fölé.

Ez a temető egyenlősége!

H i r o l a.

— **Kinevezés.** Breinich Ferencz a csurgói adóhivatal ellenőrt Maros Ilyére kinevezték adótárnoknak. A csurgói adóhivatal az előléptetett hivatalnok eltávoztával sokat veszített, a mennyiben Breinich egy tulbuzgó s a mi a legfőbb s legkritikább egy hivatal-

T á r s a.

Halottak napján.

Én Istenem, milyen esodás,
Szemfényvesztő e ragyogás!
Ezer gyertya égő lángja,
Millió köny csillogása
Szivemelő szép látomás.

A fák lombja egyre sárgul.
Hús szél söpri le a fákrul
Mégis minden sir teteje
Annyi virággal van tele,
Majd behorpad a virágtul.

S az emberek sok sok száza
Széltől fázva, könytől ázva,
Kiki egy-egy sírdomb mellett.
Mit csinálhat, mit kereshet
A halottak országába? . . .

Mennyi özvegy, mennyi árva
Sirva borul a fejfára.
Édes halott pihen ottan
Csöndes, enyhe sirhalomban
S tán megjelen a hívásra,

A zokogás, a kesergés

Érthetetlen beszélgetés,
De kinek szól, érti, hallja,
Síról kiszáll, feltámasztja
Ot a szelid emlékezés.

S ha lobog a gyertya lángja,
Oh talán a kedves árnya
Lebeg ott a gyertyalángban
Tulvilági alakjában
S kit szeretett újra látja.

Távozáskor erőt veszen
Szent megnyugvás a sziveken
S a köny már nem bánat könnye,
Hittel telt szív igaz gyöngye.
Te munkád ez én Istenem!

Hippocrates.

Nyári éj.

Szent magánya csöndes éjnek . . .
Még a lombok sem beszélnek.
A mezőknek hallgat ajka;
Lemha álom fekszik rajta.

Itt-ott pásztortüzek égnek
Szemeiként a vidéknek.
Tiszta égen fénnlobognak
Fáklyái a csillagoknak.

Útat-vétett csillag fut le
Messze . . . messze . . . tar mezőkre . . .
Elkísérem nyomról nyomra . . .
— — Mintha ember sorsa volna!

Gáldtő (Alsó-fehér m.)

Hollósy István.

A viszontlátásig!

Irta Kovássy Elemér.

Fekete ruhában sűrű fátyollal borított arccal örülként siet egy gyászoló nő a temetőbe, karján koszorut visz s márvány tört oszlopot ábrázoló sarkkőre helyezi és sir, zokog keservesen. . .

Közbe-közbe szaggatott fuldokló hangja hallatszík . . . oly rémes ez itt a temetői magányban . . .

Te voltál az igaz, te voltál a hű . . .
suttogja a gyászos alak. — Feledtelek, pedig szerettél, óh bocsáss, bocsáss meg nekem, nem tudtam mit tesztek, midőn ó, ki oly szép és hűtlen volt, — elámitott — hisz olyan édesen hízelt volt a hangja, hogy képes vala fiatal szívemet elcsalni, elvonnai tetőled s magához édesgetni.

nokban, kiváló előzékenységű ember volt, kivel a közönségnek soha semmi baja nem volt. Sok szerencsét kívánunk az igazi tökéletes hivatalnok előléptetéséhez.

— **Városi közgyűlés** volt okt. 26 és 27-én. Sok bajt okozott a vármegye alispánjának sürgősen érkezett rendelete, mely szerint a boldogult Erzsébet királyné emlékszobor alapjához Csurgót illető 1 000-os pótdó fejében 234 frt 52 kr november 4-re befizetendő. A rendeletnek lehetetlen eleget tenni a képviselő testület loyálitása dacára zavarba hozta. A pénztár üres, az 1 000-os adót egyesektől most ily rövid idő alatt beszédni lehetetlen, pót költségvetés el nem készíthető s kölcsön föl nem vehető. Így kénytelen volt úgy határozni, hogy legrövidebb idő alatt pót költségvetést készít s ehhez képest szedi be az 1 000-os adót. Így ha később későn is, mégis talán kellő időben tehet eleget a város loyális köteletségének. Egyébként megemlítjük, hogy e célra már a királyné halálózása után 25 frtot kifizetett a város.

— **Hol a rendőr?** Mult kedden zajos jelenetnek volt szemtanuja a piac közönsége. Két asszony alaposan összeverekedett, hogy mindenik ökle sulyával bizonyítsa be a maga igazságát. A verekedésbe később férfiak is belevetültek, hogy a keddi napot egymásra még emlékeztetesebbé tegyék. Az egyik hős nő kis gyerekek karján már-már diadalmisan akarta elhagyni a csatateret, midőn két férfi utána iramodott s az asszonyt a kis gyermekkel földre teperve, korbácsnyellel igyekezett kijózanítani diadalmamórából. E brutális tett, kevés híjja, hogy a kis gyermek életébe nem került. A hosszú ideig tartó verekedés alatt — véletlenül? — egy rendőr se forgott a piacon, pedig tudtunkkal, különösen hetivásár alkalmával, ez a hely van kijelölve működésük színterül. Az ilyen s a város közönségét zavaró egyéb esetek mindinkább arról győznek meg bennünket, hogy bizony elkélne már itt egy rendőrbiztos, kinek szigorú keze kis rendet teremtsen a város közönsége érdekében.

— **Ötvenegyes éves orvosi jubileum.** Szép ünnepélyt rendeztek a somogyvármegyei orvosszövetség és a szigetvári járás összes közönségeinek előjárói tegnap Gyöngyösmellék községben Pados János körorvos, a somogy megyei orvosi kar nestorának tiszteletére, kit Tallián Gyula főispán ötvenegyes éves orvosi működésével szerzett érdemei jutalmazásánál tiszteletbeli megyei főorvossá nevezett ki. A közszeretetlen álló ünne-

pelt a szabadságharcban, mint orvos, hadnagyi ranggal szolgált 1849. októberig, a mikor Aradon fogságba került. Hatheti elzáratása után szabadságát visszanyerve, Köves-Kállán, majd 1856-ban Szent-Gálon telepedett meg, az abszolútizmus azonban oklevelét megsemmisítvén, 1856-ban Budapesten német nyelven újból kellett szigoriatot tennie, 1888-ban ment Gyöngyösmellék községbe, hol azóta, mint körorvos előrehaladott kora dacára még ma is kitűnően felel meg hivatásának.

— **Kinevezés.** Csiky I. Kaposvári kir. törvényszéki jegyző, a szabadkai kir. járás-bíróhoz albiróvá kineveztetett.

— **Miniszteri megbízás.** Spitzkó Lajos, székesfehérvári tankerületi főigazgatót a győnkői és bonyhádi főgimnáziumokhoz és a csurgói főgimnáziumhoz az állami főfelügyelet gyakorlásával a folyó tanévre a vallás és közoktatásügyi miniszter megbízta.

— **Somogy megyei költők és írók** cím alatt Kaposvárott Noszlopy Tivadar és Herczeg János szerkesztésében gyűjteményes irodalmi munka indul meg.

— **Mikor lesz rendőrbiztosunk?** Ezzel a kérdéssel is most foglalkozunk. Feleletül azt hozta rá a város képviselő testülete, hogy „ha pénz lesz.” Biz az pedig kevés van. Jövőre már 60 százalékos pótdóval kell dolgoznunk. Pedig ez a közrend érdekében minél előbb kívánatos volna, ha lenne egy képzett biztosunk, kinek kezén a rendőrség is többet érne. Ma félre húzódik kötelessége elől, mert még azt sem ismeri s mást sem tud, mint kézbesít és telefonot cipel s azokra a nyilvános verekedésekre, melyek napirenden vannak, rá se hederít. Pedig jó lenne, ha a féle botrányos dolgokat, mint a mult hetivásáron is történt, melynek könnyen áldozata is lehetett volna, megakadályozna. A rendőrbiztos állás azonban pénzhiány miatt, egyelőre elodáztatott. A rend tehát marad olyan állapotban mint volt, lehet tovább is a városban ordítani, szemérmetlenkedni és botrányosan verekedni.

— **Mázsáló.** Maunk egy csaknem nélkülözhetetlen eszközt kap. Egy mázsálót,

melylyel élő állatokat, szekéren levő súlyokat is lehet mérni. Az új mérleget a község szerzi be s legközelebb fel is állítja s vagy berbe adja, vagy magán kézből kezeli. Az új mérleg a Szechenyi téren a kut mellé helyeztetik el s egy csinosan épült házikóba kerül.

— **Tűzoltóink zárgyakorlata.** Mult vasárnap tartottak derek tűzoltóink zárgyakorlataikat. Nagy zeneszóval vonultak a gyakorló tere, hogy a szokásos szereléseket végig csinálják s aztán zeneszóval vonultak vissza a tanyára.

— **Mennyi egyenes adót fizet a csurgói járás?** Ki hisse, hogy járásunk, melyben alig 30 község van, mily nagy arányban járul az állami terhekhez. Az idei kimutatás szerint 158364 frt 65 kr van az adózókra kivetv. es legnagyobb részben behajtva. Ebből magára Csurgóra 23452 frt esik.

— **Temetés.** Szombaton délután 4 órakor temettek el örösi részvét mellett Szigetvárott Bárvarth Antalt, a „Szigetvári Segélyező-egylet” pénztárnokát és a 48-as elvek rendíthetetlen bajnokát. Temetésén Szigetvár intelligenciáján kívül képviselve voltak a környékbeli falvak református lelkeszei és földművelő polgárai. A Fornszeke-salál Boldogasszony-fáról is képviseltette magát. A sirnál Barla Szabó János, a függetlenségi párt elnöke és Javori Nándor vizsgáló református lelkész tartottak megható szívhez szőző beszédet, az elhunyt barát és hű rendíthetetlen párttag felett.

— **Heti vásár berbeadás.** A csurgói hetivásárok novemb. hó közepén a legtöbbet ígérnek nyilvános árverésen fognak berbe adatni. Felhívjuk közönségünk részvételét a város egyedüli jövődalmét képező bérletre.

— **Megszűnt a sertésvész.** A hideg időjárás megszüntette a ragályos betegséget. Sertés piacunk újra megnyitott s most a disznótörök előtt, bárki megvásárolhatja leendő áldozatait.

— **Népszerű gazdasági előadások.** A Somogy megyei gazdasági egyesület ez évben folytatja a tavaly megkezdett népi előadásokat. Az előadásokat a földművelési miniszter erőtelt és anyagi támogatásban részesíti és céljuk az, hogy a kisgazdákat megismertesse a földművelés terén elért haladásokkal. Fő 22-én Porrog-Szt. Királyon tartott Czeglédy Tivadar mezőgazdasági szak-tanár felolvasása a hitelszövetkezetekről, a melylyel kapcsolatban megalapították a hitelszövetkezetet is. Az alakuló közgyűlésen az országos központot ifj. Baró Inkey József képviselte.

És most utolért a hatalmas isten méltó büntetése! A zokogás megszűnik, a suttogó hang elhal s a fátyolos nő gondolatokba mélyed, gondolatai visszatérnek a multba. Szép, fiatal, gazdag s mindenki által irigyelt leánykát látnak lelki szemei, büvölő kék szemek, fekete haj s hosszú selyemszörű szempillákkal.

Elegáns szalonban bársony ottománon ül a leányka s parányi lábainál egy szép ifju térdelve mondja szerelmi vallomását. Látni véli mint mosolyog a lányka, mint hajul le, hogy a legedesebb első csókját adja az ifjunak.

A gyászoló nőnek halvány arcát egy édes boldog mosoly deríti pillanatra fel, hogy helyet adjon aztán kék szeméből záporként omló könnyeinek.

Majd látja a leányt, midőn bucsúcsókra nyújtja ajkait amaz ifjunak, ki messze utra kél tudományt, tapasztalatot szerezni, hogy így szép jövőt biztosítva kettőjük számára e földön legyen képes megállapítani a boldogság édenét és a leány sokáig siratja az eltávozót.

Két évet fut át gondolata, két év elég idő, hogy feledni is tudjon a szív.

Ugyanazon szalonban és ugyanazon ottománon ül a lányka s a kép mégsem ugya-

naz, mint két évvel ezelőtt, mert az eltávozott s még mindig messze levő ifjunak helyét más ember foglalta el a leányka lábainál.

Egy nyegle, hódító, gyakorlott udvarló deli huszártiszt az, ki most néz büvös szembe a hűtlen leánynak.

Érti a gyászoló, mint fut át a hideg a testén, midőn maga elé képzeli ama másikat, ki távol tőle, gyűlti ismeretét egy boldog jövő reményében s kit a leány elfeledett, hogy egy eredménytelen holdutasán szerelmével, jobban mondva vagyonával.

Csaknem a felelősségben, midőn újra más jelenet tárul fel képzeletében: összeborzad, s látja szíven találka azt, ki

Két férfi áll szemközt egymással: sötét fenyes belsejében az egyiket a pénzvág a másikat a hű szerelem s a csábítás miatti bosszú hozta oda. Látja a mint az egyik férfiúnak a karja lassan, biztosan emelkedik lövésre s midőn a pisztoly csúcsa a legnehezebb érzelmi szívvel egyenlő irányban van, hallja a lövést fülebe zúgni s utána tompa zuhanást. . . s látja szíven találka azt, ki azt a csalfa leányt úgy szerette, ha elni nem tudhatott vele, meglakt őrette.

S a sáppadt leány e valóságos élő szobor könyvet juttatnak márvány kereke s a tört márványoszlop friss Jánosújára.

Majd dobpergésnek hangját véli hal-

lani. . . s oly rekedten szól a régi városi dobnak hangja! s oly iszonyúan hangzanak fülebe e szavak: „senki többet? . . . ! egy-szer, kétszer, háromszor. . .”

S oly furesának, kietlennek látszik előtte a mármeg gazdag leányt, mint tönkre jutott szegény apának gyermekét képzelni maga elé. — Látja, mint fordulnak el a leánytól, kik az előtt érvedtek, ha szólott hozzájuk s magasztalták bajait, hogy most annál több hibát találjanak benne. De mi ez mind azon kinhoz képest, melyet akkor érez a csalfa leány, midőn a deli huszártiszt elbucúszik tőle azon ürtügy alatt, hogy kénytelen távozni.

Most világos a szerencsétlen előtt, hogy pénzért hazudta csábítója iránta való szerelmét, megvetéssel néz a távozó után és eszébe jut az a másik, kit ő csalt meg s most midőn tudja, hogy ő is megcsalott, lemondással sóhajtja: „Isten büntesse!”

Szegényesen butorozott szoba, szelűtött agg apának reménytelenül fel előbbi gondolataiból a szépségnek csupán romjai látszanak ma arcan, ki atyját apolja s varr. Rohan kezébe a tű s hullanak könyei a munkájára, melytől minduntalan elszólítják az atya pánasz szavai.

— Tisztelettel felkérjük lapunk t. hátralékosait, hogy hátralékalkat mentől beküldeni sziveskedjenek.

— **Drágul a posta.** Mint értesülünk a kereskedelmi miniszteriumban a levéldíjak felemelését tervezik. Így az ajánlott levelek díja emeltetnek első sorban, a mennyiben az ajánlási díj a mostani 10 kr helyett 25 fillérré emeltetnék fel, valamint felemeltetnék a külföldre szóló levelek portója is. Mi ezt az intézkedést nem tartjuk helyesnek, mert a posta az államnak nem nyereszkesedésre irányuló vállalata, hanem közgazdasági intézmény, a melyet még olcsóbbá kell tenni, hogy minél számosabban vegyék igénybe.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Somogyvármegyében a szennai anyakönyvi kerületbe Mihók Gyula segédjegyzőt, a falu-szemesibe Somorjai László ev. ref. tanítót, a hetesibe pedig Kardos Lajos segédjegyzőt, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítókozó hatáskörrel, anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

— **Közegészség a megyében.** A megyei főorvosnak a megyegyűléshez beadott jelentése szerint az egészségi állapot az egész megye területén kielégítő. Kaposváron volt néhány tyfus eset, újabb megbetegedés azonban itt sem fordult elő és így a járvány megszüntnek tekinthető.

— **Közlekedés a Balatonon.** A Balaton-tavi Gőzhajós Részvénytársaság igazgatósága az utazó közönség tudomására hozza, hogy Siófok és Balatonfüred állomások között a rendszeres hajójárat október 24-én megszünteti. A Boglár-Révfülp-Badacsony közti vonalon azonban a rendszeres közlekedés a most érvényben levő őszi menetrend szerint október 31-ig változatlanul fennmarad. Egész teherhajóra való szállítmányokat az összes állomásokról a Balaton bármely pontjára azután is fölvesznek szállítás céljából.

— **Komoly irány, könnyed szellem,** határozott nemzeti törekvés jellemzi a „Magyarország“ politikai napilapot. Nem hajlong ide-oda, nem tűzérdek politikai meggyőződéssel, egyenes és nyílt mint a magyar ember lelke, azért fért annyira közel a magyar nemzet szívéhez. A „Magyarország“ fél évtizedre visszanyúló multjában páratlan előhaladást tett. A művelt magyar társadalom befogadta, megkedvelte és nagyra nevelte, úgy hogy ma már a „Magyarország“ a legterjedtebb és legolvasottabb lapja a magyar közönségnek. A „Magyarország“ valósággal irányt szab és egyesíti maga köré a művelt magyar társadalmat. Bartha Miklós az ő páratlanul ragyogó tollával

Látja végre a szerencsétlen apának kinszenvedett halott arcát s tetemét szegényesen ravatalon feküdni s a (circum de derunt) egyhangú borzasztó melódiáját, halja mint hullanak a görgöngyök a koporsó deszkájára.

Izszonyu visszaemlékezés.

Rémülve és hosszasan szemléli önmagát a sírok között, hisz nem úgy nézett ki ő nem oly régen, midőn ama hű ifjunak nyújtotta első csókra ajakát, annak az ifjunak, ki itt nyugszik e tört márvány oszlop alatt, melyet ő a szegény gyászos nő varrásával keresett nyomorultán megtakarított filléreiből s állítottatott fel a mai napon annak, a ki őt olyan nagyon szerette . . . s mely tört oszlopon csak e szó van bevésvé aranyos betűkkel: „A viszontlátásig!“

A nap búcsu sugaraival aranyozá meg a sírok felett levő szomorufüzek lombjait. A viszontlátásig szavak tündökölnék a tűnő nap visszfényében, a gyászos nő imát mormolt, de csakhamar zuhanás hangzott s a gyászos leány élettelenül omlott kedvese sírjára, szíve repedt meg a néma fájdalomban, fölszállott ő hozzá oda, a honnan nincs visszatérés soha . . . soha . . .

megragadja az elnököt, úgy hogy politikai és társadalmi különbség nélkül mindenki meghajlik az ő tollának szépsége és varáz sereje előtt. A „Magyarország“ minden sorában komoly és emelkedett, nem hódol a modern léhaságoknak, de eleven, gyors és szórakoztató. Azért kedvelt lapja a magyar családoknak. A „Magyarország“ felelős szerkesztője Holló Lajos országgy. képviselő, kivül közéletünk és íróink kitünőségeinek egész sorozata tartozik a „Magyarország“-hoz. Ist-Inczedy László, Pazmándy Dénes, Móra így van, Vértessy Arnold, Bartók Lajos, Szabóné Nogáll Janka és a régi és új írói nemzedék sok más jeles tagja. A „Magyarország“ előállítás módja a modern technikai haladásnak igazi példaképe. Bécsben, Berlinben és az ország nagyobb városaival direkt telefonösszeköttetéseket tart fenn, híreit és tudósításait a leggyorsabban és legalaposabb forrásokból meríti. Ez teszi lehetővé, hogy a „Magyarország“ a többi lapokat egy félnappal megelőzi. A „Magyarország“ reggel már az ország legtávolabbi részeiben is ott van. Hozza a kimerítő országgyűlést, a bel- és külföldi tőzsdei tudósításokat, kitűnő regényeket, tárczákat stb. stb. A „Magyarország“ előfizetési ára egyévre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a „Magyarország“ kiadóhivatalába. Budapest, küldendők

— **Herczeg Ferencz** leggenialisabb íróink egyike szerkesztésében megjelent „Uj Idők“ szépirodalmi képes heti lap előfizetési ára 1 évre 8 frt. fél évre 4 frt. negyed évre 2 frt. Megrendelhető Singer és Wolfner kiadónál-Budapest Andrási ut 10.

— **Budapesti Hirlap 1899-ik (XIX.) évfolyam.** Az újságszínalás egyik főfeladata a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedéllyel vehetett tudomást a külföldi eseményeiről, így is csak hetek múltva. Ma huszonegy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük, nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező, a világ mind a négy tájkáról és az ország minden népebb pontjáról hírt adnak mindarról, mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink e rengetegből kiválóatni és megrostálni, ügyesen és tetszetősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szükséges: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utol nem ért példaadással járt elől, mert szerkesztőségünket az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy közönség semmit sem várhat el annyira újságától, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zurnalisztika fejlődési iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatban, a hol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, ítélete, iránya, karaktere, egyezőval egyenlőségűvé nyilatkozik meg, tizennégyévi tűzpróba után már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1.20, negyedévre 3.50, fél évre 7.—, egész ére 14.—. Vidékről legzetszerűbb a postautalványon való előfizetés. Cím: Budapesti Hirlap kiadóhivatal Budapest, VIII. kerület Rökk-Szilárd-utca 4 sz. József körút 5 sz.

Színház.

A városunkban működő szintársulat fhó 21-én „A talmi hercegnő“ cz. operettet mutatta be szép közönség előtt.

M. Herczeg Eugénia, Monory S. Réthy István, Kispálfi János, Irsay, Moóriné Pirooska szokott jók voltak.

Fhó 22-én az „Aranylakodalom“ került színre szép közönség jelenlétében.

Monory Sándor, Török Cernél, Fekete Pál, Kispálfi János játékát tartjuk kiemelendőknek.

Fhó 23-án a „Gésák“ ment fel helyárrakkal gyér közönséggel.

Az előadásra nézve általában ismételtetjük a multkor elmondottakat. Sajnáljuk, hogy Réthy betegsége folytán a szép csók kettős elmaradt. A tapasztalatlan Tekmini rendőr ő szende-sége elnevette játékát. Ha mást nem, de annyit elhihet nekünk Szende úr,

hogy az ilyesmit senki se nézi el szívesen.

Fhó 24-én „A kés története“ című francia vigjáték ment üres ház előtt.

A szellemes francia termék állandó derült hangulatot teremtett. Kispálfi János, Molnár Vilma, Irsay tetszetek.

Fhó 25-én „A kukta kisasszony“ című énekes bohózat került előadásra. M Herczeg Eugénia, Monory, Kispálfi, Moóriné Pirooska kiaknálták szerepüket. Szende Rezső jó volt.

Fhó 26-án „Veszedelemes nagynéni“ Albini után Szakács Béla szabadon átdolgozta vigjáték került előadásra gyér közönség, de szép számú diákság jelenlétében.

A szereplők közül ki kell emelnünk S. Molnár Vilma asszony, Kispálfi, Monory, Irsay, Fekete és Kovács Sándor játékát.

Fhó 28-án Sulamith ő hóber daljáték került előadásra.

Színészeink ma tartják az utolsó előadást, hogy körünkől Alsó-Lendvára távozzanak.

Kivánjuk, hogy jövő szekhelyükön megfelelőbb támogatás kísérje működésüket, mint városunkban.

— a.

Csarnok.

Edit halálára.

(Zedwitz után németből.)

Isten veled, életem napfénye!
Ki leszálltál a sir éjjelére
S itt hagyta a bűt magát nekem.
Ad-e nyugtot néked a sir álma?
Nincs a szívnek oda lenn már vágya.
S nem gyötrődik, úgy mint ide fenn?

Lel-e szíved ott lenn pihenésre?
Véget ér e kínos szenvedése,
Én egyetlen, meghalt kedvesem!
Lásd én nekem oly nehéz az élet,
Virradatra szívem soh' sem óbred,
Te utánad úgy fáj szüntelen.

Szerelmed volt életem boldogsága,
Szép reményem kizöldelő fája
S veled, veled minden elveszett;
Most egy sírhant takar minden vágyat,
Tört reményt és elhervadt virágot.
Leáldozott napom örök éjbe,
Isten veled életem reménye!

Béldyné Halász Margit.

TEMLOMBAN.

„Szívemet hozzád emelem.“
Szól az ének hangos árja
S mély imádat, nagy szerelem
Repül az Ur oltárára,
Zsámolyára.

Szól az ének halkán, lágyan.
Hívók arcán lelki béke;
Csak én nézek édes vágygyal
A rózsáknak szép szemébe,
Kék szemébe.

Most is álmodozom róla,
Pedig ott ül velem szembe.
A hajában fehér rózsza,
Kis kezében drága könyve,
Imakönyve.

Elnémul a hálaének,
Felmegy a pap a szószékbe.
Mind ráfigyel, csak én nézek
A rózsáknak szép szemébe,
Kék szemébe.

Mindenki azt nem tudhatja,
Csak te tudod én istenem,
Szerelemnek edes atyja,
Mi rejtőzik a szívemen,
A lelkemen:

Mondjad hát meg: könyörögni
Ugy-e, hogy én jobban tudok,
Szebben tudok, mint a többi,
Ugy-e szebb volt sóhajtásom,
Imádságom?

Két levél.

Az egyiket irtam az édesanyámnak,
A másikat pedig Óneki küldtem el;
Mindkettő tele volt érzellemmel, dallal;
Mindkettő tele volt fényvel, szerelemmel.

Mégis, én Istenem, ne vedd számon tőlem,
Hol vert szívem többet, ennél-e, vagy annál;
Mert, ha számon kérnéd s felelet adnék,
Nem hiszem, de hátla mégis haragudnál.

Kirdly Géza.

A „bouton“-ok.
Irta Mátrai Géza.

Pardon! Hadd szedjem össze magam,
hisz még káprázik a szemem, szédül a fejem
attól a sok fénytől, ragyogástól, mely azok-
ból a tüzes lángokat lövelő kövekből sugár-
zott szét — azokból a fehér kövekből, me-
lyek annak a szép asszonynak rózsás fal-
kagylóit díszítették azon az elegáns megye-
báton.

Nem is sokat tudnék mondani arról a
bátról. Mert azok a tűzsugarak elvették a
szemem világát — nem láttam; megper-
zseltek a szívem érzékenyebb, poézisre hajló
hurjait — nem gyönyörködtem; kihívó pom-
pájukkal telekiabálták a fülemet, megigéz-
ték a lelkemet — nem hallottam.

Nem láttam én a fiatal leányok szűzies
arcán nyitló harmatos virágokat; nem gyö-
nyörködtem a kívánatos asszonyok gömbölyű
vállaiban, puha meleg karjaikban, nyakának
arany-reflexes pelyheiben; nem hallottam a
zene édesen andalító melódiáit és a fáradt
leánykák izgató pihegését — nem semmit,
semmit nem láttam, nem hallottam, azok a
ragyogó kövek ülték meg minden érzékemet.
Mint a részeg, kívül megfordul a világ
és tűzkarikák örvényében keringeni vél, —
befogtam a szemem és a bálterem egy sar-
kába, pálmalevelek hűvös árnyékában el-
bujtatott keréveten kerestem kijózanodást
mámoromból.

Olyan féltalomszerű zsidbadtság fogott
el, nem tudtam mi történik körülöttem,
csak azzal az ördögös két kódarabbal fog-
lalkozott lázas agyam.

Hát ilyen a ti hatalmatok? nyomorult,
hideg, érzéketlen kövek.

Azt a szép asszonyt meg se látta,
meg se nézte senki, mit tesz, hogy kié, ki
hordozza, de a kövek, a kövek, azok a bou-
tonok, arról mindenki beszélt.

A gyalázatos, lelketlen kis holmik,
tönkre tették, agyonnyomták a gazdájukat
minden tűz kiálszik, minden élet megdermed
a hol ezek a hideg kövek megjelennek.

Volt egy nép a régi korban, mikor az
ember együtt lakott a barlangi medvével és
viaskodott az oroszlánnal — ennek a népnek
a temploma a barlang és a hegyszakadék
volt, oltár és Istene pedig egy formátlan
nagy kő.

Ezt a formátlan nagy követ az évezre-
dek villámaj, pekoli tüzei szétrepesztették,
millió és millió darabkába az egész világ-
ban szétszórták, hogy megannyi istenek le-
gyenek a modern bálványimádók oltárain.
Igy született a gyémánt.

És ti bálványimádók, ti szépséges szép
asszonyok, ti ma is úgy imádjátok ezt a száz
milliomodrészét annak a formátlan szikla-
tömbnek, mint azt a barlangi ember a ma-

muth és az iramszarvas társaságában imádkozta.

A kis ballerina vidáman lebeg a lába
hegyén merészen végzi pirouettjeit, szinte
repül, mint a madár, a fényes kő lába alá
gurul — megbotlik és elveszti az egyensúlyt.

Az ártatlan leányka felemelt fővel,
tisztá tekintettel fordítja kék szemét lovagja
beszédre ajkára — drága kincs-ként őrzí azt
a szegfű szálát — aztán megjelenik rózsá-
szin bársonyos trónusán a csalfa istenség,
ez a parányi kódarab — és szűzi pirulással
hajítja le hozzája fejét, az arc szűzi hamvát
lesöpri az a parányi kő, szemének kék ten-
gerét felzavarja, ártatlan edes kacaját el-
némitja.

A szegény kis hivatalnokné dobogó
szívvel, sóváran nézi a fényes kirakatot —
a sok kis istenség kacérkodik vele, csiklan-
dozzák a pilláit, pajkoskodnak vele, sze-
gény asszonykával — hej, de még kenyérre
is alig telik az úra sovány fizetéséből —
és köny gyúl a bánatos szemekben. De im
egy gazdag merzenás letörli a könyveket
és a bálvány ott ragyog a szegényes fedél
alatt.

Most már megvan a bálvány, — de a
kenyér nem oly edes, a fészek nem oly puha,
míóta ez a büszke istenség bevonult.

Leányok! én szűzi virágaim — illetel-
len fehér liliumok — ne legyetek soha
menyasszonyok. Az a csalfa karikagyűrű je-
gyez el benneteket a bálványimádók szek-
tájával.

Mig szabadok vagytok, madárdal és
virágillat száll szívetek oltárán a szerelem
istenéhez — nem hisztek a földi javak esá-
bos igáreteinek.

Maradjatok így szépek, ártatlanok,
szeressétek a pacsirta dalát, az orgonavirág,
az ibolya illatát, ne nézzetek a gyémánt su-
gár özönébe, hideg csalekony tüzebe! mert
az elveszi a szemetek fényét és megperzseli
az ártatlan szívetek.

Szegény Dóra olyan volt, mint a ta-
vaszi hajnal hasadás.

Rózsá az arca, arany a kedélye, meleg
a szíve edes a kacagása. És kacagott, mert
boldog volt és gondtalan, mint a bölcsőbeli
gyermek.

A szeretet és boldogság állottak a
bölcső mellett, azok ringatták és kedves
dalokkal altatták.

Szegény szomorú asszony ott a har-
mosi kastélyban.

Nem rég még a legboldogabb anya,
legkedvesebb urasszonya a vendéglátó kas-
télynak.

Ma egy élő fájdalom, a vigasztalan
bánat, az örök lemondás élő halottja.

Harmos Feri szép fiu volt, gavallér és
szüleinek büszkesége. Elveszett a fiu, de
mértéktel, — tanult eleget, jó uton volt.

De Beáta — az orfeum csillag. —
Ennek nagy étvágya volt. Gyémántokkal
táplálkozott. Drága étel. Harmos Feri győzte
egy ideig, de aztán vége volt. A kedvesét
nem vacsoráltathatja olyan drága étellel —
mit tegyen, egy picit golyó megfelelt e kér-
désre.

Le vitték a szegény fiut a harmosi
hideg kriptába.

Az ő szemei fénye kialudt örökre, de
Beáta gyémántjai csillogtak.

Szegény szomorú asszony — ott — a
harmosi kastélyban.

A hajnali esárdás utolsó akordjai fá-
radtan haltak el a szürke derengésben,
egész testemben remegve bandukoltam laká-
som felé és eltűnődtem.

Én edes istenem, megérem-e azt az
időt, midőn az asszonyok szívesebben állanak
a könyves boltok, mint az ékszerüzlet fényes
kirakata előtt?!

Kiadó laptulajdonos:
Vágó Gyula.

**Magyar kölcsönös állatbiztosító társa-
ság, mint szövetkezet**
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 27.

**Biztosításokat elfogad:
lovak és szarvasmarhák
elhullása következtében beállott káresetek
megtérítésére.**

Kártérítési igénye fenáll:
ha közönséges és járványos betegségek-
ben, vagy baleset folytán pusztul el az
állat, továbbá ha a szövetkezet **kényszer-
vágást** kénytelen elrendelni.

A DIJAK RENDEIVÜL MÉRSÉKELTEK.

Az intézet élén állanak, báró Szto-
janovits György, földbirtokos, elnök, báró
Ambrózy Gyula, földbirtokos, gróf Beth-
len Balazs, cs. és kir. kamarás, országgy.
képviselő, földbirtokos, dr. Bély László
országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel
György, cs. és kir. kamarás, orsz. kép-
viselő, földbirtokos, báró Jósika Gabor
cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő,
földbirtokos, gróf Korniss Károly, fő-
rendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry
Béla, cs. és kir. kamarás, földbirtokos
gróf Ráday Gedeon, földbirtokos, dr
Simay Aladár, a „Magyar agrár- és
járadékbank r. t.” gazdasági tanácsosa,
dr. Tetétleni Armin, ügyvéd, Tahy István
cs. és kir. kamarás, „Pestmegyei gazda-
sági egyesület” alelnöke, földbirtokos,
Zaleski Jenő földbirtokos, dr. Pajor
Ignác földbirtokos, intézeti igazgató,
igazgatósági tagok. Felvilágosítással
szívesen szolgál az igazgatóság és a
vidéki ügynökség.

20-25

Egy, esetleg két jó ház-
ból való fiu lapunk kiadó-
hivatalában mint tanuló
azonnal felvétetik

Több rendbeli lakás
október 31-ikére kiadó.
Hol? megmondja a kiadó-
hivatal.

**Hirdetések
felvételnek a
KIADÓHIVATA-
LALBAN.**

